

Valtuustoaloite: Maksuttomien TBE-rokotusten tarjoamisesta pelastus- ja ensihoitohenkilöstölle

Punkkihavaintojen määrä on ollut viime vuosina voimakkaassa kasvussa eri puolilla maakuntaa. Samanaikaisesti puutiaisaivokuumeetapausten määrä on kasvanut Pohjois-Savossa merkittävästi aiempiin vuosiin verrattuna.

Puutiaisaivotulehdus eli TBE (tick-borne encephalitis) on puutiaisten levittämä virustauti, jota vastaan voidaan suojautua rokotuksella. TBE-rokotetta suositellaan erityisesti henkilöille, jotka liikkuvat paljon luonnossa alueilla, joilla puutiaisaivokuumetta esiintyy.

Kansallisen rokotusohjelman maksuttomista rokotuksista päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Rokotusohjelmaan tehtävät muutokset eivät tapahdu nopeasti, vaan ne edellyttävät huolellista riskinarviointia. Rokotusohjelman riskialueet perustuvat TBE:n tehostetun seurannan perusteella tehtyyn arvioon. Kaikki sairastuneet haastatellaan, ja tartuntapaikkaa pyritään selvittämään haastattelujen perusteella. Tartuntatautirekisterin laboratoriolöydökset puolestaan ilmoitetaan sairastuneen kotikunnan mukaan.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittelee puutiaisaivotulehduksen riskialueet ja rokotusaiheet. Tällä hetkellä ei vielä ole tiedossa, mitä uusia alueita THL ottaa tulevana vuonna kansallisen rokotusohjelman piiriin. Tänä vuonna maksuton TBE-rokotusohjelma laajeni kahdeksalle uudelle alueelle Suomessa. Yksi uusista alueista on Kuopion postinumeroalue 70460. Lisäksi THL suosittelee omakustanteisten rokotusten hankkimista tietyillä alueilla, joilla on kohonnut riski sairastua puutiaisaivotulehdukseen. Näitä alueita on useita myös Pohjois-Savossa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella työskentelee suuri joukko henkilöitä, joiden työtehtävät edellyttävät liikkumista maastossa ja ulkotiloissa postinumeroalueesta riippumatta. Pelastajat ja ensihoitajat työskentelevät ympäri vuorokauden ja kaikkialla maakunnassa. Heidän työtehtävänsä voivat edellyttää oleskelua ja liikkumista alueilla, joilla altistuminen puutiaisille on mahdollista.

Työnantajalla on vastuu työntekijöiden työterveydestä ja turvallisuudesta sekä työstä aiheutuvien terveysriskien asianmukaisesta arvioinnista ja ehkäisemisestä. Tästä näkökulmasta on perusteltua selvittää, voidaanko TBE-rokotussuojaa parantaa niiden työntekijöiden osalta, joiden työssä on merkittävä riski altistua puutiaisille.

Me allekirjoittaneet pyydämme, että Pohjois-Savon hyvinvointialue selvittää mahdollisuuden tarjota **maksuttomat TBE-rokotukset työterveyshuollon kautta sellaisille pelastus- ja ensihoitohenkilöstön työntekijöille, joiden työtehtäviin liittyy merkittävää**

työskentelyä tai liikkumista maastossa ja siten kohonnut riski altistua puutiaisille,
riippumatta työntekijän asuinpaikan tai työskentelyalueen postinumerosta.

Lisäksi pyydämme arvioimaan mahdollisuutta ottaa TBE-rokotussuoja osaksi työterveyshuollon tekemää työperäisten biologisten riskien arviointia sekä selvittää, millä muilla toimenpiteillä puutiaisten levittämien tautien riskiä voidaan työssä ehkäistä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä työstä aiheutuvia terveysriskejä ja varmistaa, että pelastus- ja ensihoitohenkilöstöllä on mahdollisimman hyvä suoja työtehtävissä mahdollisesti tapahtuvaa TBE-altistumista vastaan.

Kuopiossa 5.10.2026

Emilia Saarinen

Kari Loponen

Vanja Järvi

Matti Backlund

Samu Vähä

Pekka Saari

L.L.

HA

Markku Rossi

Alessi Eklund

Markus Järvi

Pasi Kero

Xi

Tuomas Vesa

Ilkka Ranta

Maria Kuita

Veera Kuita

Heidi Eskelinen

Harri Väänänen

Jonna Sallinen

Antti Tuomi

Sanna Järvi

Ania Simpan

Teemu Ranta

Ariella Tauri

Pia Hed

Anna Kari

Jukka Järvinen

Jesse Oksanen

Markus

Ulla Toivonen

Antti Leppänen

Jari Saario

Jy

Tessa Ollik

Sami Kumpulainen

Matthias

Laura Merilinen